

«Політичні партії Наддніпрянської України»

Автор: вчитель історії
Великодимерського
навчально-виховного
об'єднання

Гук Юлія Миколаївна

Політичні партії Наддніпрянщини

- періодом виникнення є початок **XX** століття;
- **першою** політичною партією Наддніпрянщини стає Революційна Українська партія;
- більшість партій відстоювали позиції **автономізму** і поширення соціалістичних ідей.

Революційна українська партія (РУП) М.

Харків

1900 р.

Гасло: «Рух усе, мета
ніщо» (Є.Бернштейн)

Ініціатива
створення:
- студентська
грумада.

“Самостійна Україна” М.
Міхновського – перша
програма РУП

Революційна українська Засновник артія (РУП)

и

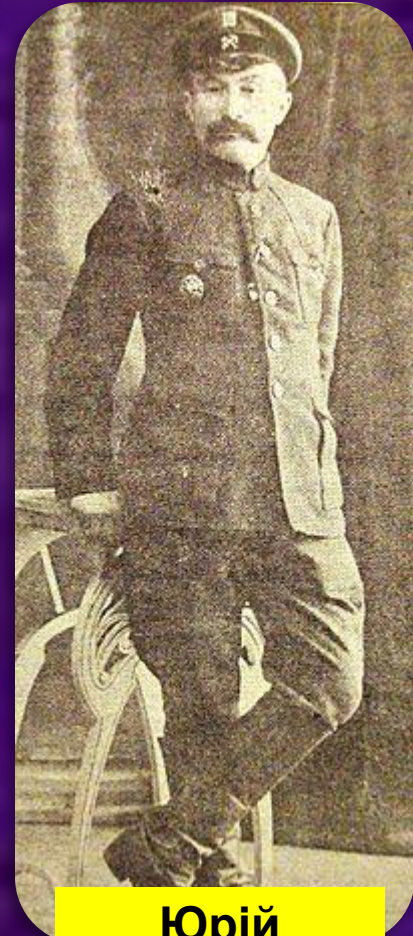
**Дмитро
Антонович**

**Михайло
Русов**

**Левко
Мацієвич**

**Юрій
Коллард**

Програма РУП викладена в

творі

“Самостійна Україна”

(1900)

**Микола Міхновський –
“батько українського
націоналізму”**

Значення:

- вперше відкрито обґрунтовано самостійність України і проголошено боротьбу за неї;
- зародження націоналізму в Наддніпрянській Україні.

Українська народна партія (РУП)

Програмний документ –
праця М.Міхновського
“Десять заповідей”
1903 р.

Микола

Ідейні положення:

- ❖ утворення самостійної демократичної держави – України;
- ❖ президентська республіка;
- ❖ соціальні гарантії для широких верств населення;
- ❖ передача землі у власність селянам

Революційна українська

Партія (РУП)

Перший програмний документ – брошура М. Міхновського “Самостійна Україна”

Обкладинка першого видання брошури, 1900 р.

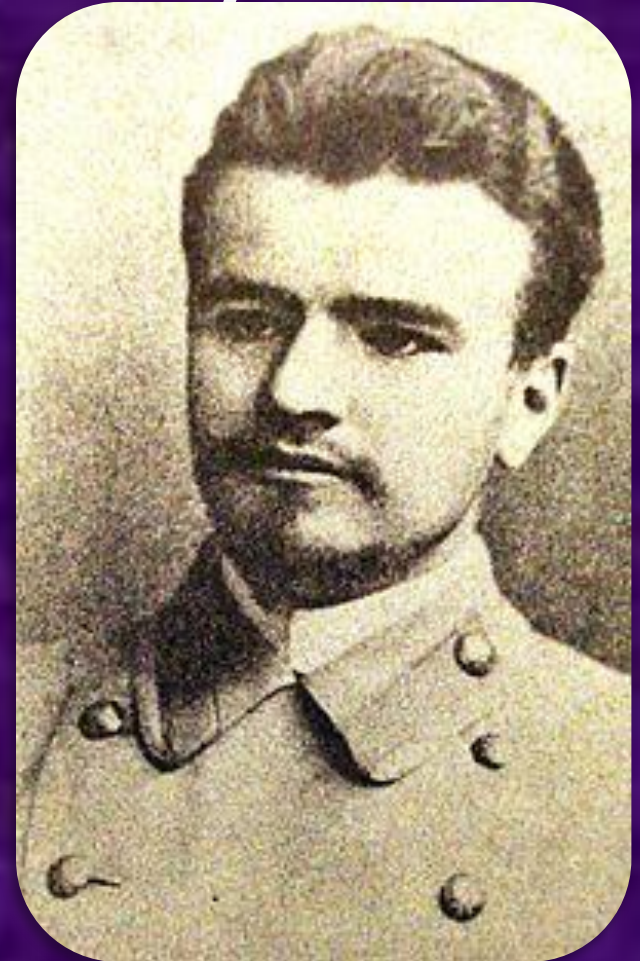
Ідейні положення:

- ❖ боротьба за державну незалежність;
- ❖ боротьба проти царизму;
- ❖ радикалізм;
- ❖ безкомпромісність і рішучість;
- ❖ прагнення поліпшити долю народу політичними засобами.

Революційна українська

Форми діяльності партія (РУП)

- розповсюдження брошур («Дядько Дмитро» і «Чи є тепер панщина?»);
- видання газет (1902 р. - Д.Антонович, часопис «Гасло»);
- створення мережі місцевих організацій.

Дмитро Антонович – автор агітаційних брошур, у 1902-1903 рр. у Чернівцях редагує газету “Гасло”

Українська народна партія (УНП)

1902 р.

М.
Харків

Гасло: «Україна для
українців»

Ініціатива
створення:
- активісти на
чолі з М.
Міхновським,
які вийшли з
РУП.

М. Міхновський (другий ряд, перший праворуч) серед соратників. Харків

Микола Міхновський

(1873 – 1924)

- ✓ Народився в с. Турівка на Київщині;
- ✓ навчався на юридичному факультеті Київського університету;
- ✓ один з ініціаторів утворення «Братства тарасівців» (1891);
- ✓ працюючи адвокатом, виступав на політичних процесах, брав активну участь в українському національному русі.
- ✓ один з організаторів та лідерів створеної в 1901–1902 рр. Української народної партії, написав для неї програму, в якій обстоював ідею самостійності української держави.

Українська народна партія (РУП)

Форми діяльності:

- 1903 р. – створення М. Міхновським напіввоєнної організації “Оборона України” для здійснення політичних терористичних актів;
- М. Міхновський виклав теоретичні основи українського націоналізму (“батько українського

Замах на пам'ятник О. Пушкіну в Харкові УНП присвятила річниці Переяславської угоди 1654 р. Під пам'ятник, що стояв в університетському сквері, було закладено вибухівку та партійні листівки, які після вибуху мали розлетітися на всі боки. Текст листівок пояснював мету акції: **Пушкін ображав гідність України у своїх творах, особливо в поемі «Полтава»**. Крім цього, пам'ятник російському поету на українській землі проголошувався зайвим, доки не буде дозволено безперешкодно встановлювати тут пам'ятники українським письменникам.

Українська соціал-демократична спілка (УСДП)

1904 р.

м. Львів

Ініціатива створення:

- противники
самостійності
України, які вийшли
зі складу РУП.

Зі статуту:
«Спілка»
займається організацією
пролетаріату, що
говорить українською
мовою,
у місцевостях, де немає
комітетів РСДРП, її
громади являються
самостійними
організаціями».

На засадах автономної секції увійшла до складу РСДРП
(меншовиків)

Українська соціал-демократична

Діячі партії **співка (УСДП)**

- Мар'ян
Меленевський
(вважався
лідером);
- Олександр
Скоропис-
Йолтуховський
й;
- Павло
Т

Мар'ян Меленевський

Українська демократична партія (УДП)

м. Київ

1904 р.

Ліберальний напрямок

Ініціатива
створення
- поміркована
українська
інтелігенція.

Ідейні положення:

- ❖ автономія України в складі федеративної Російської держави;
- ❖ Росія – конституційна монархія;
- ❖ загальнонародна власність.

Українська демократична партія

Лідери

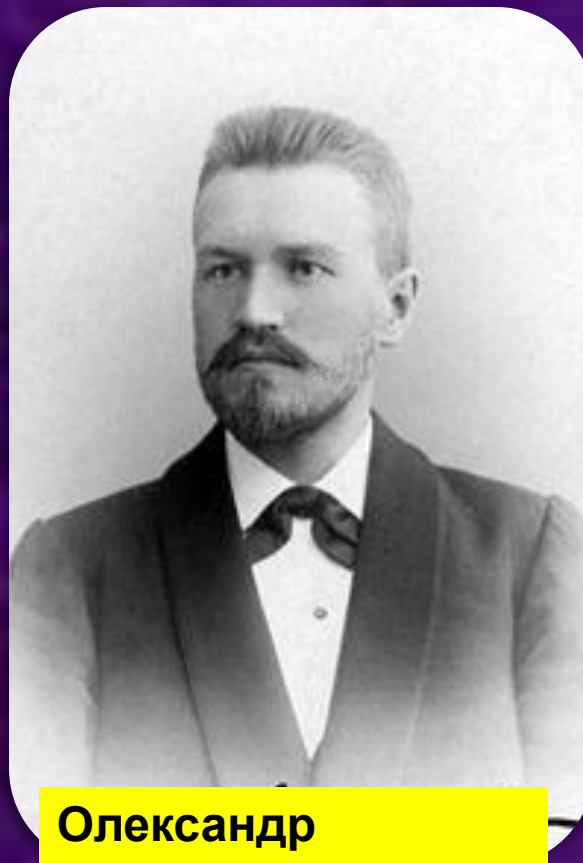
(УДП)

партії

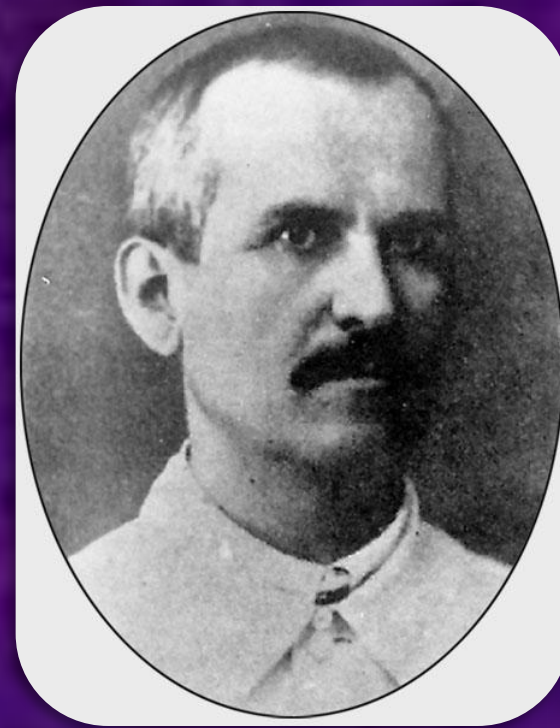
Євген

Чикаленко

Олександр

Лотоцький

Володимир

Чехівський

українська радикальна партія (УРП)

м. Київ

1904 р.

Ліберальний напрямок

Ініціатива
створення
- поміркована
українська
інтелігенція.

Ідейні положення:

- ❖ автономія України в складі федеративної Російської держави;
- ❖ Росія – конституційна монархія.

Українська радикальна партія

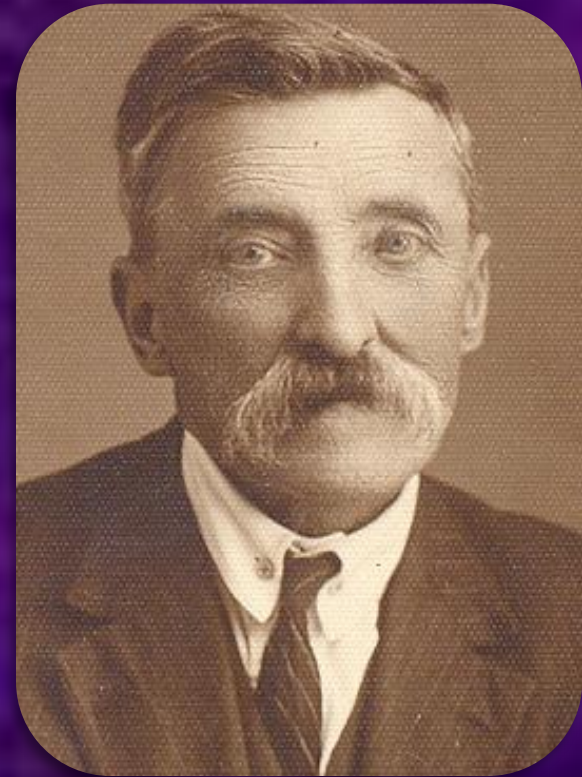
Лідери партії (УРП)

Сергій
Єфремов

Борис
Грінченко

Модест
Левицький

Українська соціал- демократична робітнича партія (УСДРП)

1905 р.

Ініціатива

створення:

- другий з'їзд
РУП – рішення
про
перейменуванн
я партії.

Ідейні положення:

- ❖ **автономія** України в складі Росії ;
- ❖ **можливе об'єднання з РСДРП на федеративних началах;**
- ❖ **відкидання ідеї революційного екстремізму.**

Українська соціал- демократична робітнича Лідери партія (УСДРП) партії

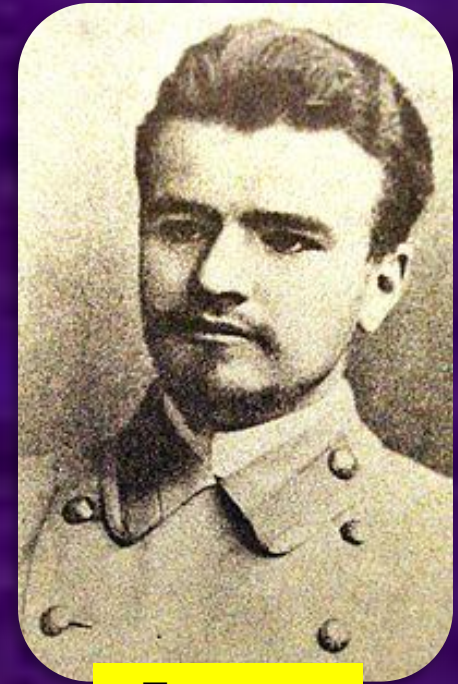
Володими
р
Винниченк
о

Симон
Петлюр
а

Микола
Порш

Дмитро
Антонови
ч

Українська демократично-радикальна партія (УДРП)

м. Київ

1905 р.

Ідейні положення:

- ◆ автономія України в складі Росії ;
- ◆ ліквідація самодержавства;
- ◆ проголошення демократичних свобод.

Ініціатива створення:

- об'єднання УДР і УРП.

1907 р. – перейменовано в Українську трудову партію

Лідери партії

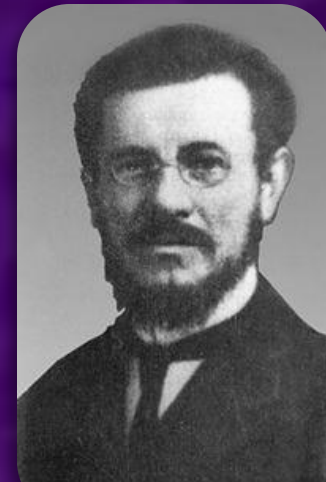
Українська демократично-радикальна партія (УДРП)

**Борис
Грінченко**

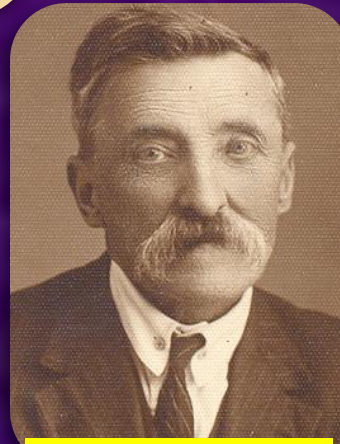
**Євген
Чикаленко**

**Федір
Матушевський**

**Сергій
Єфремов**

**Модест
Левицький**

Загальноросійські партії

Російська соціал-демократична робітничка партія (РСДРП)

1898 р.

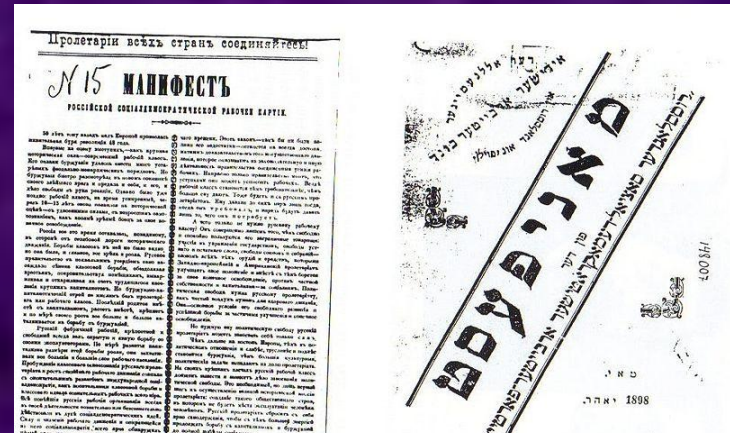
- створення партії.

Будинок-музей і з'їзду РСДРП в Мінську

Перший номер газети «Іскра» - основного друкованого органу партії

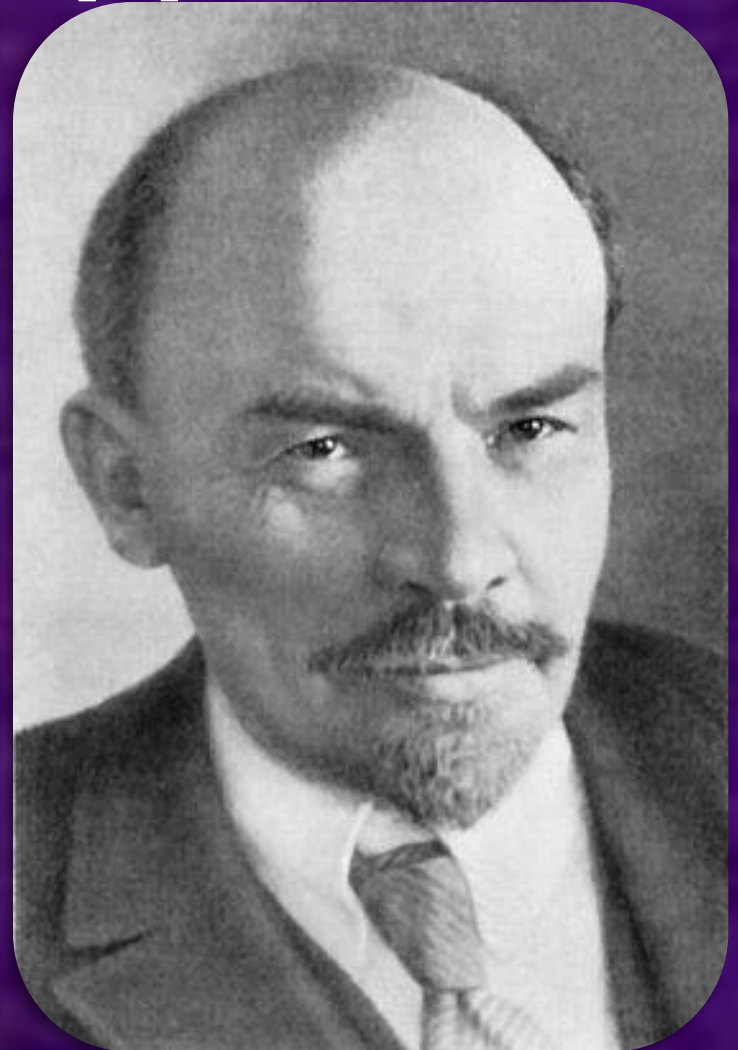

Маніфест РСДРП (автор Петро Струве) в єврейській газеті.1898 р.

Лідери РСДРП

Юлій Мартов (Цедербаум) – один з лідерів фракції меншовиків

Володимир Ленін (Ульянов) – лідер фракції більшовиків

Загальноросійські партії

Російська соціал-демократична робітнича партія (РСДРП)

1903 р. - розкол

Меншовики

- парламентська боротьба;
- реформи;
- демократичні свободи.

Більшовики

- соціалістична революція;
- диктатура пролетаріату.

Загальноросійські партії

Російська партія соціалістів-революціонерів

(есерів)

Кінець 1901 –

початок 1902 рр.

- створення
партії.

Віктор Чернов –
основний ідеолог і
теоретик партії

Передвиборний плакат
есерів 1917 року

Загальноросійські партії

Російська партія соціалістів-революціонерів
(есерів)

Мета діяльності:

- повалення самодержавства шляхом революції;
- соціалізація (усуспільнення) землі;
- запровадження загального виборчого права, республіки, демократичних свобод

Дмитро Сипягін – міністр внутрішніх справ, вбитий есерами в 1902 р.

Загальноєврейські партії

“Загальний єврейський робітничий союз” (Бунд)

1897 р.

Створення

Члени Бунда поряд з тілами трьох своїх товаришів, вбитих в Одесі в ході Революції 1905 року

1903 р.

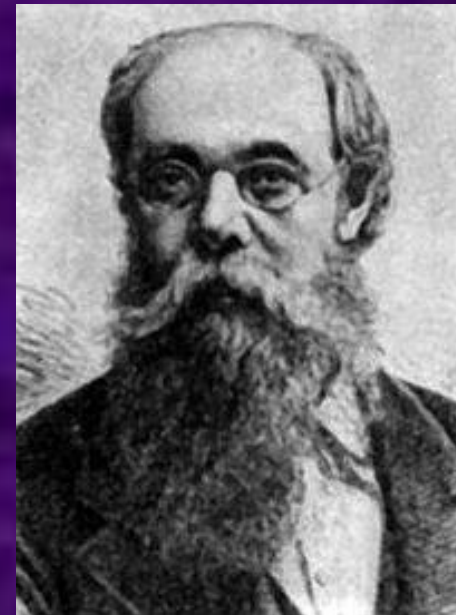
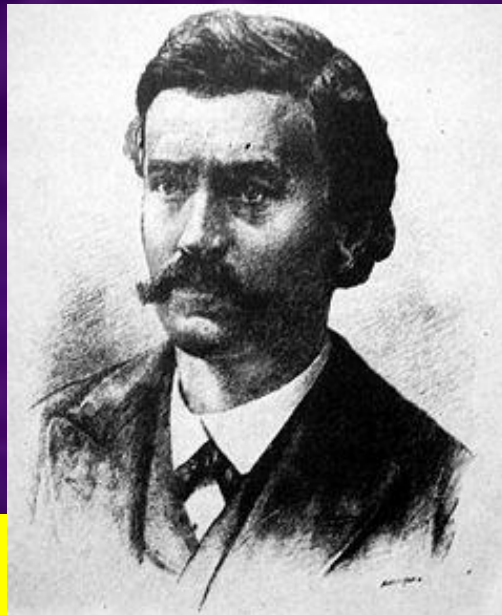
**Самостійна діяльність
(після виключення зі
складу РСДРП)**

- захист єврейства;
- демократичний марксизм.

Друга половина 90-х рр. ХІХ ст. Перехід від культурно- освітньої діяльності до політичної боротьби

**Братство тарасівців – організація,
що пріоритетною визнавала
політичну діяльність**

**В.Антонович і О.Кониський – ініціатори
створення Загальної української
безпартійної організації**